

Cēsis noslēdzies iedvesmojošs bioekonomikas inovācijām veltīts forums

Koncertzālē “Cēsis” 13.martā norisinājās vērtīgām atziņām bagāts forums “Bioekonomika – inovāciju iespējas”, kurā pasaulē atzīti bioekonomikas un aprites ekonomikas eksperti kopā ar pasākuma dalībniekiem diskutēja par bioekonomikas attīstības iespējām un izaicinājumiem Latvijā – tādās jomās kā mežsaimniecība, arhitektūra, lauksaimniecība, pārtikas ražošana, jaunās tehnoloģijas, mikrobioloģija, aktīvā atpūta u.c. Koncertzālē “Cēsis” 13.martā norisinājās vērtīgām atziņām bagāts forums “Bioekonomika – inovāciju iespējas”, kurā pasaulē atzīti bioekonomikas un aprites ekonomikas eksperti kopā ar pasākuma dalībniekiem diskutēja par bioekonomikas attīstības iespējām un izaicinājumiem Latvijā – tādās jomās kā mežsaimniecība, arhitektūra, lauksaimniecība, pārtikas ražošana, jaunās tehnoloģijas, mikrobioloģija, aktīvā atpūta u.c.

“Mums ir jāatzīst, ka mūsu vienīgās patiesās vērtības ir bioloģiskie resursi un ar saprātu apveltīti cilvēki. Latvijai piemīt vairāki būtiski priekšnosacījumi, lai te rastos pasaules līmenī konkurētspējīgi, bioloģiskajos resursos balstīti produkti un pakalpojumi,” foruma atklāšanā Latvijas bioekonomikas potenciālu raksturoja Inese Suija-Markova, Vides risinājumu institūta izpilddirektore un Latvijas augstvērtīgas un veselīgas pārtikas klastera pārstāve, kas piedalās bioekonomikas inovāciju ekosistēmas attīstīšanā Vidzemē. Savukārt viena no dāņu bioekonomikas pamatlicējām Dr. Lene Lange, runājot par gudru bioekonomikas risinājumu attīstīšanu, vairākkārt

uzsvēra, ka to visbiežāk kavē nepareizi pielietoti vides un dabas resursi: “34-50% no visiem bioloģiskajiem resursiem tiek izniekoti. Tas ir pārāk izšķērdīgi!”

Pozitīvs piemērs bioresursu izmantošanā un ilgtspējīgas pilsētvides veidošanā ir Somijas pilsēta Joensuu. Lai gan pilsētas bioresursi ir pietiekamā apjomā, domājot par nākotnes izaicinājumiem, tā izstrādājusi Klimata programmu ar mērķi līdz 2025.gadam kļūt par oglekļa ziņā neitrālu pilsētu. Joensuu pašvaldības priekšsēdētāja vietniece Janna Puumalainen atzina, ka darbs pie šī plāna sācies jau pirms 15 gadiem, taču šobrīd oglekļa patēriņa intensitātes dēļ aktualitāte pasaulē pieaug. Ņemot vērā Joensuu pieredzi, pašvaldībām, kas šo ceļu sāk tikai tagad, jārēķinās, ka bioekonomikas attīstības iespējas būs lielā mērā atkarīgas no pašvaldības vadības un speciālistu atvērtības inovācijām, kā arī no prasmes izmantot pašvaldības teritorijā esošos bioresursus.

“Viss, ko mēs šobrīd ražojam no naftas, mēs varētu ražot no koka” ir pārliecināts “Norskog Group” izpilddirektors Arne Rørå. Savukārt Itālijas ārstniecības augu audzētāju asociācijas priekšsēdētājs Dr. Andrea Primavera norādīja, ka jau šobrīd nepieciešamība pēc ekoloģiski audzētiem augiem, kas rada pamatu pievienotās vērtības produktiem, ir lielāka nekā jebkad iepriekš. Turklāt nākotnē nepieciešamība pēc tiem tikai augs.

Dr. Lange uzsvēra, ka tieši mazajiem uzņēmumiem ir lieliskas priekšrocības savā attīstībā gudri izmantot bioloģiskos resursus. Kā veiksmīgu piemēru vērtību ķēdes pilnīgai izmantošanai viņa minēja dāņu kooperatīvus – to īpašnieki ir lauksaimnieki, kuriem rūp resursu pilnīga izmantošana.

Ar spožiem bioekonomikas piemēriem forumā uzstājās arī Latvijas uzņēmēji un zinātnieki: Latvijas Lauksaimniecības universitātes vadošā pētniece Ilga Gedrovica, kas piedalījies dažādu bioresursos bāzētu pārtikas produktu izstrādē un šobrīd attīsta slieku izmantošanas iespējas pārtikā; augu šūnu audzēšanas tehnoloģiju uzņēmuma SIA “Alternative Plants” īpašnieks Mārtiņš Borodušķis; Vides risinājumu institūta vadošais pētnieks un SIA “Cīruļkalns atpūtas bāze” pārstāvis Matīss Žagars; strauji augošā eksporta uzņēmuma SIA “Felici” pārstāve Irma Ērika Arredondo Briede.

A. Rørå brīdināja foruma dalībniekus, ka bioekonomika pēc būtības ir lielas pārmaiņas – mainīti biznesa modeļi, ražošanas paņēmieni un, protams, domāšana. Tas prasa lielu uzdrīkstēšanos, bet pretī sniedz neiedomājamās iespējas. Raugoties 50 gadu tālā nākotnē un ņemot vērā straujās klimata pārmaiņas pēdējo gadu desmitu laikā, futuroloģe Lene Rachel Andersen aicināja saglabāt vietas piederības sajūtu, kas ir būtiska mūsu sabiedrības, tai skaitā bioekonomikas attīstībai. Ja apkārtējais mums ir emocionāli tuvs, mēs centīsimies to saglabāt, rīkosimies atbildīgi un gudri ar mums pieejamajiem resursiem.

Forumu organizēja Vides risinājumu institūts un Vidzemes plānošanas reģions, kas kopā ar partneriem no Somijas, Norvēģijas, Polijas un Igaunijas projekta “RDI2CLuB”

ietvaros izstrādā rīcību plānu Zināšanās balstītas bioekonomikas inovāciju ekosistēmas attīstīšanai reģionā. Latvijas viedās specializācijas stratēģijā bioekonomika identificēta kā viena no nozīmīgākajām Latvijas attīstības jomām. Bioekonomikas nozarēs balstītas inovācijas var nodrošināt Latvijas konkurētspēju reģionālā un starptautiskā līmenī, kā arī veicināt Latvijas ieguldījumu ES kopējo mērķu sasniegšanā.

Forums "Bioekonomika – inovāciju iespējas" norisinājās projekta "Bioekonomikas inovāciju sistēmas attīstīšana reģionos" (RDI2CluB) Nr. R043 ietvaros. Projektu finansiāli atbalsta Eiropas Reģionālais attīstības fonds Interreg Baltijas jūras reģiona (BJR) programmas 2014. - 2020. gadam ietvaros, kā arī līdzfinansē Norvēģijas finanšu instruments un projekta partneri.

Informāciju sagatavoja:

Guna Dātava

Vides risinājumu institūts

Guna.datava@videsinstituts.lv

+371 26568947

www.videsinstituts.lv